

ENSZ Gyermekjogi Bizottsága

Magyarország hatodik időszakos jelentésére vonatkozó záró észrevételek ¹

I. Bevezetés

1. A Bizottság a 2020. január 22–23-án tartott 2436. és 2437. ülésén megvizsgálta a Magyarországról szóló hatodik időszakos jelentést (CRC / C / HUN / 6) (lásd CRC / C / SR 2436 és 2437), és a 2020. február 7-i 2460. ülésén elfogadta az alábbi záró észrevételeket.

2. A Bizottság üdvözli a Részes Állam hatodik időszakos jelentésének időben történő benyújtását az egyszerűsített jelentéstételi eljárás keretében, amely lehetővé tette, hogy a Bizottság jobban megértse a gyermekek jogainak helyzetét a Részes Államban. A Bizottság elismerését fejezi ki a Részes Állam multiszektorális delegációjával folytatott konstruktív párbeszédért, valamint az írásban benyújtott kiegészítő információkért.

II. A Részes Állam által tett intézkedések és elért eredmények

3. A Bizottság üdvözli a Részes Állam által a különféle területeken elért előrelépéseket, ideértve a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális zaklatás elleni védelméről szóló egyezmény (Lanzarote-egyezmény) a 2015. évi XCII. törvény általi hatálybalépését, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalának a Párizsi Elveknek való teljeskörű megfelelését, valamint a gyermekszegénység általános csökkenését a 2014. évi 24,9% -ról 2017-ben 15,2% -ra. A Bizottság elismeréssel nyugtázza a Gyermek jogairól szóló egyezmény végrehajtása érdekében elfogadott jogalkotási, intézményi és szakpolitikai intézkedéseket, különös tekintettel a Digitális Gyermekvédelmi Stratégiára és a Barnahus létrehozására.

III. Aggodalomra okot adó fő területek és kapcsolódó ajánlások

4. A Bizottság emlékezteti a Részes Államot az Egyezményben rögzített jogok oszthatatlanságára és egymással való kölcsönös függőségére, és hangsúlyozza a jelen záró észrevételekben szereplő összes javaslat fontosságát. A Bizottság felhívja a Részes Állam figyelmét a következő területekkel kapcsolatos ajánlásokra, amelyekkel kapcsolatban azonnali intézkedések szükségesek: erőszak, beleértve a szexuális erőszakot, a bántalmazást és az elhanyagolást (24. cikk), a családi környezettől megfosztott gyermekek (28. cikk), fogyatékossgal élő gyermekek (30. cikk), serdülőkori egészség (33. cikk), oktatás (37. cikk) valamint menedékkérő, menekült- és migráns gyermekek (40. cikk).

5. Az Bizottság sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Részes Állam nem válaszolt a kérdéslistában szereplő összes kérdésre ezen jelentés véglegesítését megelőzően, különösen a nemzeti jogszabályok megalkotása során alkalmazott, gyermekjogokra vonatkozó hatásvizsgálati eljárás meglétének vonatkozásában; valamint az állampolgárság; a fogyatékkal élő gyermekek; az egészségügyi ellátás; a serdülőkori egészség; a menedékkérő és menekült gyermekek; valamint a gyermekek fegyveres konfliktusba történő bevonásáról szóló fakultatív jegyzőkönyv végrehajtása vonatkozásában. Bár a párbeszéd során és azt követően egyes kérdéseket megválaszoltak, a Bizottság emlékezteti a Részes Államot azon kötelezettségére, hogy elegendő információt biztosítson a Bizottság számára az Egyezménynek a Részes Államban való megvalósításának átfogó megértése érdekében.

¹ A bizottság nyolcvanharmadik ülésén (2020. január 20. – február 7.) fogadta el.
GE.

6. Az Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam biztosítsa a gyermekek az Egyezmény, A gyermekek fegyveres konfliktusba történő bevonásáról szóló fakultatív jegyzőkönyv, valamint A gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló fakultatív jegyzőkönyv szerint megillető jogainak érvényesítését a 2030-ig tartó időszakra szóló fenntartható fejlődési keretrendszer végrehajtásának folyamatában. A Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy biztosítsa a gyermekek érdemi részvételét a gyermekeket is érintő 17 Fenntartható Fejlődési Cél elérését célzó politikák és programok kidolgozásában és végrehajtásában.

A. Általános végrehajtási intézkedések (Az Egyezmény 4., 42. cikke és a 44. cikk 6. bekezdése)

Jogalkotás

7. Tekintettel arra, hogy több mint 200 jogszabálmódosítás érintette a gyermekek jogait, a Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam alakítson ki olyan, a jogszabályoknak a gyermek jogaira gyakorolt hatásának felmérését szolgáló eljárást, ami garantálja, hogy a jogszabályok az Egyezménnyel teljes mértékben összeegyeztethetőek legyenek, és a hatásvizsgálatok eredményeit hozzák nyilvánosságra a törvény elfogadását megelőzően és azt követően is. A Bizottság javasolja továbbá, hogy a Részes Állam haladéktalanul végezzen gyermekjogi hatásvizsgálatot a következő jogszabályok vonatkozásában: az oktatásra (2011. évi CXC. törvény), az egyházakra (2011. évi C. törvény), a családi életre (a 2011. évi CCXI. törvény), a fogyatékkal élőkre (az 1998. évi XXVI. törvény módosítása), a hajléktalanságra és mélyszegénységre (az 1999. évi LXIX. Törvény módosítása), a roma lakosságra, a migránsokra és a menedékkérőkre (a 2007. évi LXXX. törvény módosítása) és a nem kormányzati szervezetekre (2017. évi LXXVI. törvény) vonatkozó törvények.

Átfogó szakpolitika és stratégia

8. Megjegyezve, hogy nem áll rendelkezésre elegendő információ a 2007-2032 évekre vonatkozó „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégiáról és a 2014. évi II. Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiáról, a Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam alakítson ki és fogadjon el a gyermekeket az Egyezmény szerint megillető jogok valamennyi területét átfogó nemzeti stratégiát, és biztosítson a megfelelő végrehajtáshoz elegendő emberi, szakmai és pénzügyi forrásokat. A Bizottság üdvözlő továbbá a 2014–2020 évekre vonatkozó Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia és a digitális gyermekvédelmi stratégia 2016. évi elfogadását, és javasolja, hogy ezeket építsék be az átfogó nemzeti stratégiába

Koordináció

9. Emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 12. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy hozzon létre egy gyermekek jogaiért felelős szervet. Ennek a szervezetnek egyértelmű mandátummal és megfelelő felhatalmazással kell rendelkeznie az Egyezmény nemzeti és helyi szintű végrehajtásával kapcsolatos tevékenységek összehangolására, valamint elegendő emberi, szakmai és pénzügyi erőforrást kell biztosítani a feladatainak hatékony végrehajtása érdekében.

Erőforrások biztosítása

10. Hivatkozva a gyermekek jogainak megvalósítása érdekében kialakított állami költségvetés tervezéséről szóló 2016. évi 19. számú általános kommentárjára a Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam:

(a) Különítsen el a közigazgatás minden szintjén megfelelő emberi, szakmai és pénzügyi erőforrásokat a gyermekekre vonatkozó politikák, tervek, programok és jogalkotási intézkedések végrehajtása érdekében, különös tekintettel az oktatásra és

az egészségügyre, és alakítson ki egy olyan rendszert, amely nyomon követi és biztosítja az erőforrások hatékony felhasználását;

(b) Rendszeresen értékelje a kormányzati beruházások elosztási hatását a gyermekek jogainak megvalósítását támogató területeken annak érdekében, hogy felszámolják a gyermekek jogaihoz kapcsolódó mutatók közötti különbségeket;

(c) Hozzon létre megfelelő mechanizmusokat és bevonó folyamatokat, amelyek révén a civil társadalom, a szélesebb nyilvánosság és különösen a gyermekek is részt tudnak venni a költségvetési folyamat minden szakaszában, ideértve a kidolgozást, a végrehajtást és az értékelést is.

Adatgyűjtés

11. A Bizottság üdvözli, hogy a Központi Statisztikai Hivatal bevette az önmeghatározáson alapuló etnikai markert a háztartásokra vonatkozó felméréseibe, és hivatkozva az Egyezmény végrehajtásának általános intézkedéseiről szóló 5. általános megjegyzésére (2003) javasolja, hogy a Részes Állam:

(a) Gyűjtsön adatokat a gyermekek jogairól az Egyezmény minden területe vonatkozásában, életkor, nem, fogyatékoság, földrajzi elhelyezkedés, etnikai származás, nemzeti hovatartozás és társadalmi-gazdasági háttér alapján bontva, és ezen adatok alapján azonosítsa a kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekeket;

(b) Gondoskodjon arról, hogy az adatokat és a mutatókat az érintett minisztériumok megosszák egymással, és felhasználják az Egyezmény végrehajtására irányuló politikák, programok és projektek kidolgozása, nyomon követése és értékelése során.

Független ellenőrzés

12. A Bizottság elismeréssel nyugtázza, hogy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala a 2014. évi legutóbbi felülvizsgálat óta már teljes mértékben megfelel a Párizsi Alapelveknek és a gyermekek jogai egy erre kijelölt egység, az Esélyegyenlőségi és Gyermekjogi Főosztály Gyermekjogi Osztályának felelőssége. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam:

(a) Gondoskodjon arról, hogy a Gyermekjogi osztály megfelelő és elegendő emberi, technikai és pénzügyi erőforrással rendelkezzen az Egyezmény alkalmazásának végrehajtásához és nyomon követéséhez;

(b) Gondoskodjon arról, hogy az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő OPCAT Nemzeti Megelőző Mechanizmus Főosztálya megfelelő forrásokkal rendelkezzen rendszeres ellenőrző látogatások lebonyolítására olyan helyekre, ahol gyermekeket tartanak vagy tarthatnak fogva;

(c) Gondoskodjon arról, hogy a Gyermekjogi osztály rendszeresen konzultáljon a gyermekekkel az őket érintő kérdésekben, és ezen konzultációk eredményeit vegyék figyelembe a törvényhozás és a politikai döntéshozatal során.

Az Egyezmény terjesztése és a tudatosítás

13. Emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 16. bekezdés), a Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam:

(a) Erősítse az Egyezménnyel kapcsolatos figyelemfelkeltő programjait, a média, többek között a közösségi média szorosabb, gyermekbarát módon történő bevonásával;

(b) Segítse elő a gyermekek aktív részvételét a nyilvános tájékoztatási tevékenységekben, többek között a szülőket, a szociális munkásokat, a tanárokat és a bűnüldözési szerveket célzó intézkedésekben;

(c) Illessze be az emberi jogokat és az Egyezményt ismertető kötelező modulokat az iskolai tantervekbe és a gyermekekért és gyermekekkel foglalkozó szakemberek képzési programjaiba, beleértve bűnüldözési szervek alkalmazottait,

tanárokat, egészségügyi dolgozókat, szociális munkásokat és a gyermekgondozási intézmények személyzetét, valamint az állami és az önkormányzati tisztviselőket.

Együttműködés a civil társadalommal

14. Emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 18. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot annak biztosítására, hogy a nem kormányzati szervezetek akadálytalanul, az emberi jogokat elősegítő környezetben folytathassák tevékenységüket, ideértve a fogvatartás, a menedékkérés és a migráció területén. A Bizottság javasolja továbbá, hogy a Részes Állam erősítse meg együttműködését a gyermekek jogaival foglalkozó civil szervezetekkel, a Gyermekjóléti és Gyermekvédelmi Ellátások Országos Szakmai Kollégiumán vagy a gyermekvédelmi szolgálatokon keresztül.

B. A gyermek fogalma

15. Hivatkozással a Nők Elleni Hátrányos Megkülönböztetés Megszüntetésével Foglalkozó Bizottság 31. számú közös általános ajánlására/a Gyermekjogi Bizottság 18. számú (2014) a káros gyakorlatokról szóló általános kommentárjára, a Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam a Polgári Törvénykönyv módosításával szüntesse meg a lányok és fiúk esetében a házasságkötés minimális életkora (18 év) alóli kivételeket.

C. Általános alapelvek (az Egyezmény 2., 3., 6. és 12. cikke)

A diszkrimináció tilalma

16. Figyelembe véve a fenntartható fejlődési célok 10.3. célkitűzését és emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 20. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

(a) Tartassa be a különböző módokon marginalizált és hátrányos helyzetű gyermekekkel – például női nemű gyermekek, fogyatékossgal élő gyermekek, roma gyermekek, migráns és kísérő nélküli gyermekek, leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű, illetve interszexuális gyermekek – szembeni diszkriminációt tiltó törvényeit, valamint tegyen intézkedéseket a közvélemény egyenlőséggel és a hátrányos megkülönböztetés tilalmával kapcsolatos tájékoztatása és a releváns iskolai programok bővítése érdekében;

(b) Erősítse meg a roma gyermekekkel szembeni megkülönböztetés felszámolását célzó intézkedéseit egy nemzeti cselekvési terv elfogadásával, különös tekintettel az oktatásra, az egészségügyre, a gyermekvédelmi szolgáltatásokra és a lakhatásra; és növelje a 2017-ben létrehozott szegregációellenes munkacsoportok támogatását;

(c) Erősítse meg az Egyenlő Bánásmód Hatóság munkáját a fogyatékossgal élő gyermekek és a roma gyermekek elleni diszkrimináció kezelésében;

(d) Gondoskodjon arról, hogy a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervek kötelező felülvizsgálatára legalább háromévente kerüljön sor, a 229/2012 (30.VIII.) kormányrendelettel összhangban.

A gyermek mindenk felett álló érdeke

17. Hivatkozva a Gyermekjogi Bizottság (2013), 14. számú általános kommentárjára (2013) a gyermekek legfőbb (mindenk felett álló) érdekük elsődleges szempontként történő figyelembevételéhez való jogáról, és emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 22. bekezdés), a Bizottság javasolja a Részes Államnak, hogy:

(a) Gondoskodjon arról, hogy a gyermek jogaira vonatkozó jogszabályok kidolgozása, elfogadása és felülvizsgálata során elsődlegesen a gyermek mindenk

felett álló érdekeit vegyék figyelembe, ideértve a menekültüggyel és a migrációval kapcsolatos jogszabályokat, politikákat és eljárásokat;

(b) Erősítse meg az arra irányuló erőfeszítéseit, hogy e jogot megfelelő módon beépítsék és következetesen alkalmazzák a gyermekeket érintő közigazgatási eljárások során, és biztosítsa, hogy a gyermekvédelmi szolgálatok megfelelő forrásokkal rendelkezzenek annak gyakorlati megvalósításához.

A gyermek álláspontjának figyelembe vétele

18. Hivatkozva a gyermek meghallgatáshoz való jogáról szóló 12. sz. általános kommentárjára (2009), és emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 24. bekezdés), az bizottság javasolja, hogy a Résztes Állam:

(a) Fejlessze tovább a 14 év alatti gyermekek meghallgatáshoz való jogának gyakorlatát, és gondoskodjon arról, hogy véleményüket megfelelően vegyék figyelembe az őket érintő családjogi eljárások során, ideértve a felügyeleti jogra és a gyámságra vonatkozó döntéseket is;

(b) Gondoskodjon arról, hogy minden helyzetben meghallgassák a gyermekek véleményét, beleértve a kísérő nélküli 14 és 18 év közötti gyermekeket, a bevándorlási és menedékkérő eljárásokban, ideértve a tömeges migráció által okozott válsághelyzeteket is;

(c) Gondoskodjon arról, hogy az intézményekben és nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek élhessenek a meghallgatáshoz való jogukkal az őket érintő döntésekben az alternatív gondozás teljes ideje alatt; továbbá, hogy a gyermekjogi képviselők elegendő számban legyenek, és megfelelő szakmai kapacitásokkal rendelkezzenek ahhoz, hogy garantálható legyen az alternatív gondozásban részesülő gyermekek véleményének tiszteletben tartása;

(d) Folytassa a gyermekek értelmes és felelősségteljes részvételének előmozdítását a családban, a közösségben és az iskolákban, többek között a diákönkormányzatokon és a gyermekparlamenten keresztül;

(e) Erősítse meg a gyermekek részvételének fokozására irányuló kezdeményezéseket, és dolgozzon ki olyan eszközöket, amelyek támogatják a gyermekekkel való konzultációt az őket érintő szakpolitikai kérdésekben.

D. Polgári jogok és szabadságok (7., 8. és 13–17. cikk)

Állampolgárság

19. Figyelembe véve a fenntartható fejlesztési célok 16.9. célkitűzését, a Bizottság sürgeti a Résztes Államot, hogy:

a. Módosítsa az állampolgárságról szóló törvényt annak elkerülése érdekében, hogy az olyan külföldi szülők gyermekei hontalanná váljanak, akik nem tudják az állampolgárságukat átadni a külföldön született gyermekük számára, valamint azoknak az elismert hontalan személyek gyermekei, akiknek nincs állandó lakóhelye az országban;

b. Gondoskodjon arról, hogy ezek a gyermekek egyértelműen meghatározott eljárás és az ország egész területén egységesen alkalmazott szabályok alapján szerezhessék meg a magyar állampolgárságot.

Az egyesülés és békés gyülekezés szabadsága

20. Emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 26. bekezdés), a Bizottság javasolja, hogy a Résztes Állam:

(a) Módosítsa jogszabályait annak érdekében, hogy a gyermekek, beleértve a 14. életévüket be nem töltött gyermekeket is, vezetői tisztségeket tölthessenek be civil egyesületekben, különösen a gyermekek által létrehozott egyesületekben;

(b) Gondoskodjon arról, hogy a gyermekek élvezhessék a véleménynyilvánítás szabadságát, ideértve a békés tüntetéseken való részvételt is, és ez ne járjon rájuk nézve negatív következményekkel, például a rendőrség ne folytasson eljárást szabálysértés vádjával.

A magánélet védelme és a képmáshoz való jog

21. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam továbbra is biztosítsa a gyermek magánélethez való jogának tiszteletben tartását a politikai kampányok során, és kerülje a gyermekek kampánycélokra való felhasználását.

Megfelelő információkhoz való hozzáférés

22. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam:

(a) Folytassa a különféle forrásokból származó információkhoz való hozzáférés bővítését, ideértve az internetet is, és gondoskodjon arról, hogy a gyermekeknek, szüleiknek és gondviselőiknek megtanítsák a megfelelő online viselkedést, ideértve a megelőző stratégiák alkalmazását az online bántalmazások és/vagy kizsákmányolás ellen;

(b) Mozdítsa elő a fogyatékossgal élő gyermekek információhoz való hozzáférését azáltal, hogy a hangalámondások és a feliratok széles körben elérhetőek legyenek.

E. Gyermekek elleni erőszak (az Egyezmény 19. cikke, 24. cikkének 3. bekezdése, 28. cikkének 2. bekezdése, 34. cikke, 37. cikkének (a) pontja, valamint 39. cikke)

Erőszak, ideértve a szexuális erőszakot, a bántalmazást és az elhanyagolást

23. A Bizottság komoly aggodalmát fejezi ki a következők miatt:

(a) Hiányos a gyermekekkel szembeni erőszak minden formájának - ideértve a szexuális erőszakot - megelőzésére és felszámolására irányuló nemzeti stratégiára vonatkozó információ, beleértve a lányokat, roma gyermekeket, menedékkérő és migráns gyermekeket, valamint lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális gyermekeket célzó egyedi intézkedéseket;

(b) A gyermekek hatóságoknak tett bejelentései az ellenük elkövetett erőszakos cselekményekkel kapcsolatban nem bizonyulnak hatékonyak és rendszeresnek.

24. Hivatkozva a gyermeknek az erőszak minden formájától való mentességéhez való jogáról szóló, 13. számú (2011) általános megjegyzésére, és figyelembe véve a fenntartható fejlődés céljainak 16.2. célkitűzését, valamint emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 35, 35., 30. és 32. bekezdések), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

(a) Dolgozzon ki nemzeti stratégiát a gyermekek ellen irányuló erőszak minden formájának megelőzése és felszámolása érdekében, ideértve a szexuális erőszakot is, különös figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű lányokra és gyermekekre, ideértve a fogyatékossgal élő gyermekeket, az alternatív gondozásban részesülő gyermekeket, a roma gyermekeket, lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális gyermekeket; valamint menedékkérő, menekült- és migráns gyermekeket; és gondoskodjon arról, hogy a stratégia egyértelműen tájékoztassa a gyermekeket az erőszakos cselekmények bejelentéséhez rendelkezésre álló mechanizmusokról;

(b) Alakítson ki a gyermekek szempontjaira érzékeny mechanizmusokat az erőszakos cselekmények bejelentésének megkönnyítése és előmozdítása érdekében,

valamint annak biztosítása érdekében, hogy a panasztételi mechanizmusok gyermekbarátok és hozzáférhetőek legyenek online és offline módon is;

(c) Fontolja meg az Emberi Erőforrások Minisztériuma által készített „A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan” című szakmai anyag alkalmazásának kiterjesztését minden olyan helyzetre és esetre, ahol gyermekek erőszak áldozatai lehetnek.

(d) Fogadjon el a Barnahus program végrehajtásához szükséges jogi intézkedéseket; és gondoskodjon arról, hogy az erőszakos cselekmények gyermek áldozatai ténylegesen hozzáférhessenek a Barnahus-modell alapján alkalmazott nyomozási és terápiás szolgáltatásokhoz, és hogy alapértelmezés szerint ezek a szolgáltatások erőszakos cselekmény minden gyermek áldozata számára elérhetőek legyenek.

Testi fenytés

25. Tekintettel a gyermek testi fenytés és egyéb megalázó büntetési módok elleni védelmének jogáról szóló 8. sz. általános kommentárjára (2008), és emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 34. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

(a) Hatékonyan valósítsa meg be a testi fenytés minden formájának minden helyzetben történő tilalmát, különös tekintettel az otthoni, iskolai és a gyermekek gondozását ellátó intézményi környezetekben;

(b) Erősítse meg a figyelemfelkeltő és oktatási kampányok kidolgozására irányuló intézkedéseket, amelyek elősegítik a gyermeknevelés és a fegyelmezés pozitív, erőszakmentes és részvételi formáit, és hangsúlyozzák a testi fenytés káros következményeit; első sorban a gyermekek, a szülők, a tanárookra és a szociális védelem szakemberek jelenjenek meg célcsoportként.

F. Családi környezet és alternatív gondozás (az Egyezmény 5. cikke, 9–11. cikke, 18. cikkének 1–2. bekezdése, 20–21. cikke, 25. cikke, 27. cikkének 4. bekezdése)

Családi környezet

26. Emlékeztetve korábbi ajánlásaira (CRC / C / HUN / CO / 3-5, 37. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

(a) A családok előtt álló kihívásokkal foglalkozó átfogó programok segítségével teljes mértékben valósítsa meg, hogy a gyermekeket ne szakíthassák el szüleiktől és helyezhessék őket gyermekvédelmi gondoskodásba a család gazdasági helyzete miatt, és azt az Egyesült Nemzetek által elfogadott, a gyermekek alternatív gondozásáról szóló útmutatásaival összhangban csak végső esetben alkalmazza;

(b) Tegyen meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a rászoruló családok számára megfelelő szociális lakhatást és támogatásokat biztosítson, valamint növelje az alacsony bevételű családokhoz juttatott szociális segély mértékét - különösen az egyszülős háztartásokban, - a gyermekek otthonukon kívüli elhelyezésének megelőzése érdekében;

(c) Javítsa a válsághelyzetben lévő terhes nők számára a tanácsadáshoz és a szociális támogatáshoz való hozzáférést, és vezessen be bizalmas születési anyakönyvezési lehetőséget a csecsemőkről való lemondás megakadályozása és a gyermekvédelmi rendszerbe történő biztonságos belépés biztosítása érdekében, mellyel párhuzamosan, fokozatosan szüntesse meg a babamentő inkubátor programot.

A családi környezettől megfosztott gyermekek

27. A Bizottság üdvözli a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony 2014. januári törvény általi bevezetését, valamint a gyermekvédelmi gyámság létrehozását, de továbbra is komoly aggodalmát fejezi ki a következők miatt:

- (a) Növekszik az alternatív gondozásban részesülő gyermekek száma; sokan továbbra is intézményi környezetben élnek, köztük 300 3 év alatti gyermek;
- (b) Az a tény, hogy a gyermekek etnikai származását a gyermekvédelmi rendszerben nem rögzítik megnehezíti annak megértését, hogy szükségük van-e egyes csoportoknak célzott megelőző szolgáltatásokra;
- (c) Nem állnak rendelkezésre megfelelő intézkedések annak biztosítására, hogy a gyermekek a helyzetük mérlegeléséhez szükséges bonyolult és bürokratikus eljárások miatt ne töltsenek hosszú időt ideiglenes elhelyezésben;
- (d) Nincs elegendő nevelőszülő; továbbá, a nevelőszülők többnyire vidéki területeken élnek, ahol a gyermekek korlátozottan férnek hozzá a támogatási szolgáltatásokhoz és a biológiai családjukhoz;
- (e) Az alternatív gondozási körülmények között élő gyermekek által elszenvedett erőszak és bántalmazás;

28. Felhívva a Részes Állam figyelmét a Gyermekek Alternatív Gondozásáról szóló Útmutatásokra (lásd: 64/142 sz. közgyűlési határozat csatolmánya), és emlékeztetve a korábbi javaslatokra (CRC/C/HUN/CO/3-5, 39. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

- (a) Sürgősen vezesse ki a gyermekek intézményi elhelyezését, és irányítsa át a forrásokat a családok felé, a családi környezetben történő gondozás támogatása és előmozdítása érdekében;
- (b) Kezelje prioritásként a családok szociális védelmi intézkedéseit annak megakadályozása érdekében, hogy a gyermekek, különösen a 3 év alatti gyermekek, alternatív ellátásba kerüljenek;
- (c) Biztosítsa, hogy a gyermekvédelmi rendszerben a gyermekek etnikai származására vonatkozó adatokat célzott megelőző szolgáltatások nyújtása érdekében gyűjtsék és elemezzék;
- (d) Korszerűsítse, és tegye hatékonyabbá a gyermekvédelmi szolgáltatásokat annak garantálása érdekében, hogy a gyermekek a lehető legrövidebb időt töltsék átmeneti gondozásban;
- (e) Erősítse meg az egész ország területén a nevelőcsaládok számának növelése érdekében tett intézkedéseit, fektessen be helyi szinten az egészségügyi, oktatási és szociális szolgáltatások nyújtásába, és biztosítsa, hogy a gyermekek kapcsolatot tudjanak tartani biológiai családjukkal, amennyiben a gyermek mindenek felett álló érdeke ezt kívánja;
- (f) Erőteljesen fektessen be az alternatív gondozásban dolgozó szakemberek képzésébe és felügyeletébe, és biztosítsa számukra a felelősségük alatt álló gyermekek gondozásához szükséges infrastruktúrát és pénzügyi forrásokat;
- (g) Biztosítsa, hogy az alternatív gondozásban részesülő gyermekek, beleértve a fogyatékossgal élő gyermekeket, hozzáférhessenek bizalmas és gyermekérzékeny panasztételi mechanizmusokhoz, jelenteni tudják a rossz bánásmód eseteit, és hogy a bejelentett eseteket azonnal kezeljék;

G. Fogyatékossgal élő gyermekek (23. cikk)

4. A Bizottság súlyos aggodalmát fejezi ki az alábbiakkal kapcsolatban:

- (a) Fogyatékossgal élő gyermekeket megfosztanak a családban élés lehetőségétől, és intézetekben, gyermekotthonokban, illetve lakóotthonokban helyeznek el;
- (b) Nem történtek megfelelő intézkedések annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő gyermekek intézményekben történő elhelyezésének véget vessenek, és társadalmi integrációjuk biztosítása érdekében előmozdítsák az akadálymentesen hozzáférhető egészségügyi és rehabilitációs szolgáltatásokat, közlekedést, szabadidős és sporttevékenységeket;
- (c) Intézményi ellátásban élő fogyatékos gyermekeket ért szexuális bántalmazás és rossz bánásmód esetei, úgymint a Topház Speciális Otthon / Gondviselés Háza, a bicskei Kossuth Zsuzsa Gyermekotthon, és a Zalaegerszegi Gyermekotthon;
- (d) Az állami ellátás nem biztosít megfelelő szolgáltatásokat a fogyatékossgal élő gyermekek számára;
- (e) A fogyatékossgal élő roma gyermekek helyzetéről nincs elérhető információ;
- (f) A fogyatékossgal élő gyermekek által elszenvedett folyamatok megbélyegzés;

30. Korábbi ajánlásaira emlékeztetve (CRC/C/HUN/CO/3-5, 45. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot:

- (a) hogy erősítse meg a fogyatékossgal élő gyermeket nevelő családok támogatására tett, beleértve a pénzügyi támogatás általi erőfeszítéseit, hogy megfelelő ellátást tudjanak biztosítani gyermekeiknek, és biztosíthassák a közösségbe történő integrációjukat;
- (b) hogy mielőbb vezesse ki a fogyatékossgal élő gyermekek intézményekben történő elhelyezését, és sürgősen zárja be a Topházat, és egyéb olyan intézményeket, amelyek nem felelnek meg a normáknak; mindeközben növelje a fogyatékossgal élő gyermekek számára is elérhető közösségi szolgáltatásokhoz való hozzáférést, különös tekintettel az egészségügyi és rehabilitációs szolgáltatásokra, közlekedésre, szabadidős és sporttevékenységekre, hogy előmozdítsa társadalmi integrációjukat;
- (c) hogy nyújtson megfelelő képzést a gyermekvédelmi dolgozók számára a fogyatékossgal élő gyermekek jogaival és szükségleteivel kapcsolatban;
- (d) hogy tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a gyermekek elleni erőszak, bántalmazás és elhanyagolás eseteinek bejelentése minden velük dolgozó személy számára kötelező legyen, valamint biztosítson hozzáférést a jogorvoslatokhoz és jóvátételi mechanizmusokhoz a fogyatékossgal élő gyermekek számára, erősítse meg a pszichiátriai kórházak és egyéb olyan intézmények független monitorozását, ahol fogyatékossgal élő gyermekek intézményi elhelyezése megvalósul, és biztosítson jogi segélynyújtás és tanácsadás céljával bejutást független jogászok és emberi jogi jogvédők számára;
- (e) hogy készítsen tanulmányt a fogyatékossgal élő roma gyermekek jogairól;
- (f) hogy folytasson figyelemfelhívó kampányokat, amelyekkel felveszi a fogyatékossgal élő gyermekek megbélyegzése és a velük szembeni előítéletek ellen a küzdelmet, pozitív képet mutat az ilyen gyermekekről, előmozdítja, hogy őket is jogokkal rendelkező személyekként ismerjék el, tiszteljék a méltóságukat, és fejlődő képességeiket más gyermekekkel egyenlő alapon.

H. Alapvető egészség és jólét (6., 18. (3), 24., 26., 27. (1)–(3) és 33. cikkek)

Egészség és egészségügyi ellátás

31. A 15 (2013) számú általános kommentárjára utalva, miszerint a gyermeknek jogában áll a lehető legmagasabb szintű egészségügyi ellátásban részesülni, és

emlékeztetve az előző ciklusban megfogalmazott javaslataira (CRC/C/HUN/CO/3-5, 47. bekezdés), a Bizottság javasolja a Részes Államnak:

- (a) Biztosítsa, hogy minden gyermek a gyakorlatban húzhaszon hasznot az ingyenes kötelező egészségügyi ellátásból;
- (b) Biztosítsa, hogy az egészségügyi létesítmények és szakemberek a Részes Állam egész területén, beleértve a vidéki területeket is, elérhetőek legyenek.

Serdülőkorúak egészsége

32. A Bizottság súlyos aggodalmának ad hangot az alábbiakkal kapcsolatban:

- (a) A serdülőknek nem biztosított megfelelő hozzáférés bizalmas és gyermekbarát szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokhoz;
- (b) A serdülőknek szülői engedélyre van szükségük, hogy hozzáférhessenek a reprodukív és szexuális egészségügyi szolgáltatásokhoz és a pszichológiai gondozáshoz;
- (c) A serdülők körében magas a terhességek szintje, és az a megközelítés, amelynek célja a lányok reprodukív egészséggel kapcsolatos döntéseinek indokolatlan befolyásolása;
- (d) A serdülők körében nagyon magas a dohányzási, alkohol- és kábítószerfogyasztási arány;
- (e) Nagyon elterjedtek a serdülők körében a mentális egészségügyi problémák, nevezetesen a szorongás és a depresszió, és nem áll rendelkezésükre elégséges hozzáférés a támogató szolgáltatásokhoz;

33. Az Egyezmény kontextusában a serdülők egészségéről és fejlődéséről szóló 4 (2003) számú és a serdülőkor alatt a gyermek jogainak végrehajtásáról szóló 20 (2016) számú általános kommentárjára hivatkozva, valamint figyelembe véve a Fenntartható Fejlődési Célok 3.4-es célkitűzését, a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

- (a) Biztosítsa a serdülők számára a bizalmas és gyermekérzékeny orvosi tanácsadáshoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést;
- (b) Szüntesse meg a szülői engedély szükségességét, és tegye lehetővé a serdülők számára a reprodukív és szexuális egészségügyi szolgáltatásokhoz, valamint pszichológiai ellátáshoz történő önálló hozzáférést;
- (c) Nyújtson a gyermekek számára a szexuális és reprodukív egészségről oktatást a kötelező iskolai tanterv keretén belül, különös figyelmet szentelve a korai terhesség megelőzésének, és a szexuális úton terjedő betegségeknek, és kínáljon elfogulatlan és átfogó szexuális és reprodukív egészségügyi szolgáltatásokat;
- (d) Erősítse meg a dohánytermékek, alkohol és kábítószer serdülők általi használatának megelőzése érdekében tett intézkedéseit, és nyújtson rehabilitációs szolgáltatást azok számára, akiknek ez szükséges;
- (e) Fektessen be a gyermekek és serdülők körében a rossz mentális egészség mögöttes okainak felszámolásába, és hívja fel a figyelmüket a pszichológiai támogató szolgáltatásokhoz való hozzáférésre;
- (f) Növelje az online mentális egészségügyi szolgáltatások és a webalapú tanácsadás elérhetőségét, miközben gyermekbarátabbá, és a gyermekek számára – beleértve a 14 év alatti gyermekeket is – tegye hozzáférhetőbbé a személyes mentális egészségügyi szolgáltatásokat a Részes Állam teljes területén.

Életszínvonal

34. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam folytassa tovább a szegénység felszámolása érdekében tett erőfeszítéseibe történő befektetéseit, különös figyelmet fordítva a roma gyermekek és a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű területeken élő gyermekek helyzetére.

I. Oktatás, szabadidő és kulturális tevékenységek (28–31. cikkek)

Oktatás, beleértve a kisgyermekkorai nevelést és gondozást

35. A Bizottság üdvözli a 3 éves kortól kezdődő kisgyermekkorai nevelés bevezetését, a sokszínűség oktatási munkacsoport, a MONDO kártyajáték és a „Ébresztőóra!” program létrehozását, melyek az emberi jogokra tanítják a gyermekeket. A Bizottság azonban komoly aggodalmának ad hangot az alábbiak miatt:

- (a) A korai iskolaelhagyók száma, különösen mivel legtöbbjük hátrányos helyzetű;
- (b) Az állami iskolák egyházi szervezeteknek történő átadása (egyházi iskolák) egyes településeken, amely hozzájárulhat a vallási vagy világnézeti alapú szegregációhoz;
- (c) A roma gyermekek folytatódó szegregációja különleges iskolákban, a megnövekedett szakadék a roma és nem roma gyermekek között a teljesítményükben mutatózó megnövekedett szakadék az oktatás különböző szintjein, és a roma gyermekek oktatására vonatkozó hivatalos adatok hiánya;
- (d) Az iskolákban zaklatással (bullying), bántalmazással és kirekesztéssel szembesülő gyermekek, különös tekintettel a lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális gyermekekre;
- (e) Az iskolákban a fegyelmezési módszerek nem mindig felelnek meg annak a jogi követelménynek, hogy a gyermekeket meg kell védeni a fizikai és a lelki erőszaktól.

36. Korábbi javaslataira emlékeztetve (CRC/C/HUN/CO/3-5, 53. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

- (a) Állítsa vissza a tankötelezettség felső korhatárát 18 évre, hogy megelőzze a korai iskolaelhagyást;
- (b) Korlátozza a vallási csoportoknak átengedett közoktatási szolgáltatásokat annak érdekében, hogy elkerülje a szegregációt;
- (c) Erősítse meg a roma gyermekek elleni diszkrimináció megszüntetése érdekében tett erőfeszítéseit az iskolákban, tegyen azonnali lépéseket a roma és nem roma származású gyermekek között az általános iskolákban tapasztalható teljesítménybeli szakadék megszüntetése érdekében, és gyűjtsön adatokat a roma gyermekek oktatási helyzetéről, informáltabb politikai intézkedések céljára;
- (d) Fokozza az iskolákban történő zaklatás (bullying), beleértve az online zaklatás megelőzése és kezelése érdekében tett erőfeszítéseit, és nyújtson támogatást a gyermek áldozatoknak, különös tekintettel a lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális gyermekekre;
- (e) Biztosítsa, hogy a gyermekekkel szembeni lelki és fizikai erőszak elleni jogi védelmet az iskolákban szigorúan betartják.

Pihenés, szabadidő, rekreációs, kulturális és művészeti tevékenységek

37. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam:

- (a) Továbbra is fektessen be a gyermekek nemzeti alaptantervbe foglalt fizikai (testi) és művészeti neveléshez való hozzáférésebe;
- (b) Erősítse meg intézkedéseit annak biztosítására, hogy minden gyermek, beleértve a fogyatékossgal élő gyermekeket, a roma gyermekeket, a menedékkérő, menekült és migráns gyermekeket, hozzáférhessen a sport-, rekreációs, szabadidős, kulturális és művészeti tevékenységekhez;
- (c) Mozdítsa elő a gyermekek hozzáférését a szabad, kötetlen, ötletes, szabadban történő játékhoz, különösen városi környezetben;

J. Különleges védelmi intézkedések (22., 30., 32., 33., 35., 36., 37. (b)–(d) és 38–40. cikkek)

Menedékkérő, menekült és migráns gyermekek

38. A Bizottság súlyos aggodalmának ad hangot az alábbiak miatt:

(a) A menedékjogban bekövetkezett változások, amelyek lehetővé teszik azon gyermekek és családjaik azonnali kiutasítását, akik irregulárisan tartózkodnak a Részes Államban és még nem volt lehetőségük menedékkérelmük benyújtására;

(b) 14 éves kor feletti gyermekeket tartanak a tranzitónákban a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény 4 (1) (c) paragrafusának módosítását követően, amely kimondja, hogy válsághelyzet esetén a 14 év feletti kísérő nélküli kiskorúak a menedékkérelmük elbírálásának folyamata alatt nem tartoznak a törvény hatálya alá;

(c) A határőrség által a Részes Államban tartózkodó gyermekek és más személyes ellen, elfogásuk és eltávolítási műveletek idején tanúsított erőszak esetei;

(d) A 14 év feletti gyermekek a tranzitónákban nem jutnak elegendő tápanyaghoz;

(e) A tranzitónák iskoláiban kiállított bizonyítványok nem érvényesek a Részes Államban;

39. A kísérő nélküli és családjuktól elválasztott gyermekek származási országukon kívüli bánásmódjáról szóló 6 (2005) számú általános kommentárjára, és a nemzetközi migráció kontextusában a gyermekek emberi jogairól szóló, a Gyermekek Bizottság 3 és 4 (2017) számú, a Migráns Munkavállalók és Családtagjaik Jogait vizsgáló bizottsággal / 22 és 23 (2017) számon együtt kiadott közös általános kommentárookra hivatkozva, valamint emlékeztetve korábbi javaslataira (CRC/C/HUN/CO/3-5, 55. bekezdés), a Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy azonnal:

(a) módosítsa menedékjogi szabályozását úgy, hogy megtiltja azon gyermekek és családtagjaik azonnali kiutasítását, akik irregulárisan tartózkodnak a Részes Államban, és még nem volt lehetőségük menedékkérelmük benyújtására, és biztosítsa, hogy menedékjogi szabályozás összhangban legyen az Egyezményvel;

(b) távolítsa el a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény 4 (1) (c) paragrafusának módosítását, hogy az kiterjedjen minden gyermekre, beleértve a kísérő nélküli, 14 és 18 év közötti gyermekeket is, minden helyzetben, beleértve a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzeteket is;

(c) tartson képzést a határőrségnek a gyermekek és menedékkérők jogairól, és biztosítsa, hogy gyermekek elleni erőszak bármilyen esete azonnali kivizsgálást von maga után, és az elkövetőket felelősségre vonják, és megfelelően szankcionálják;

(d) biztosítsa, hogy a menekültügyi eljárásban 2018. január 1-én és 2019. január 1-én bevezetett változásokat, amelyek a tranzitónákban tartózkodó gyermekek és felnőttek élelmezését garantálják, hatékonyan és megfelelően végrehajtják;

(e) A életkormeghatározási eljárást csak olyan esetekben alkalmazza, amikor súlyos kétség merül fel, és akkor is multidiszciplináris módszerek használatával, valamennyi szempontot figyelembe véve, ideértve a vizsgált személy pszichológiai és környezeti tényezőit is;

(f) Azonos feltételekkel biztosítsa a tranzitónákban elhelyezett gyermekek számára az oktatáshoz való hozzáférést, mint amit a magyar gyermekeknek biztosít, és azt is, hogy a tranzitónákban tartott gyermekek számára megfelelő gyermekvédelmi, oktatási és egészségügyi szolgáltatások elérhetők legyenek, beleértve a mentálhigiénés szolgáltatásokat is;

Gyermekekre vonatkozó igazságszolgáltatás

40. A Bizottság üdvözlí az új Büntetőeljárásról szóló törvény 2018. július 1-i hatálybalépését, amely a gyermekek jogainak fokozott védelmét biztosítja. Hivatkozva a Gyermekek igazságszolgáltatási rendszeren belüli gyermekjogokról szóló 24 (2019) számú általános kommentárjára, és emlékeztetve korábbi javaslataira (CRC/C/HUN/CO/3-5, 57. bekezdés), a Bizottság javasolja a Részes Államnak, hogy gyermekek igazságszolgáltatási rendszerét hozza teljesen összhangba az Egyezményel, és:

- (a) Biztosítsa, hogy specializálódott és jól képzett bírák és igazságügyi dolgozók foglalkozzanak olyan esetekkel, amelyekben gyermekek is érintettek;
- (b) Módosítsa a törvényeket annak érdekében, hogy a büntetőjogi felelősségre vonhatóság alsó korhatárát visszaállítsák egységesen 14 évre a bűncselekménytől függetlenül;
- (c) Szüntesse meg azt a gyakorlatot, hogy szabálysértésekért börtönbüntetés kerül gyermekekre kiszabásra;
- (d) Képezzen szakembereket, és aktívan mozdítsa elő a bíróságon kívüli intézkedéseket, úgymint az elterelés, közvetítés és tanácsadás, a bűncselekménnyel vádolt gyermekek esetében, és ahol csak lehetséges, alkalmazzon nem szabadságvesztéssel járó büntetéseket, úgymint a próbaidő vagy a közmunka;
- (e) Azokban az esetekben, ahol a fogva tartás elkerülhetetlen, biztosítsa, hogy a gyermekeket elkülönített létesítményekben tartsák fogva, és az előzetes letartóztatás idejére biztosítsa, hogy a letartóztatást rendszeresen bírói felügyelettel ellenőrizzék annak visszavonása céljából, és szigorúan korlátozzák a meghosszabbítását;
- (f) Nyújtson a bűncselekménnyel vádolt gyermekek számára tájékoztatást a jogaikról, és arról, hogy hogyan jelentsék a bántalmazást;

Bűncselekmények gyermek áldozatai és szemtanúi

41. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam:

- (a) Alkalmazzon gyermekbarát és több ágazatot átfogó megközelítést, hogy elkerülje a gyermekkorú áldozatok ismételt traumatizálását, és biztosítsa a teljes felépülésüket és társadalmi reintegrációjukat elősegítő programok és politikák fejlesztését;
- (b) Garantálja a gyermekkorú áldozatok hozzáférését megfelelő kártérítési eljárásokhoz, és biztosítsa, hogy a bűncselekmények gyermekkorú áldozatai és szemtanúi megfelelő támogatáshoz férhessenek hozzá, függetlenül attól, hogy segítik-e a rendőrségi nyomozást, a bűnvádi eljárást vagy a bírósági tárgyalást.

K. A Bizottság korábbi záróészrevételeinek nyomon követése

A gyermekek eladásáról, gyermekprostitúción és gyermekpornográfiáról szóló Fakultatív Jegyzőkönyvvel kapcsolatban;

42. Hivatkozva a Fakultatív Jegyzőkönyv végrehajtásáról szóló 2019-es útmutatásaira, és emlékeztetve a korábbi javaslataira (CRC/C/OPSC/HUN/CO/1), a Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam:

- (a) Módosítsa a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényt annak érdekében, hogy 18 éves kor alatt valamennyi gyermekre kiterjessze a szexuális erőszak elleni fokozott védelmet;
- (b) Tegye meg a szükséges törvénymódosításokat annak biztosítására, hogy bármilyen szexuális kizsákmányolást (és nem csak a prostitúciót), eladást vagy emberkereskedést elszenvedő minden gyermeket áldozatként kezeljenek, és ne lehessen őket büntető szankciók alá vetni;

- (c) Módosítsa jogszabályait úgy, hogy a gyermek adoptálásához való hozzájárulásra helytelen módon történő rábírás büntethetővé váljon;
- (d) Fejlesszen ki átfogó stratégiákat és koordinációs mechanizmusokat a gyermekek eladásának és szexuális kizsákmányolásának megelőzésére és kezelésére, amelyek lefedhetnek a gyermekkereskedelem elleni intézkedéseket is, mint az emberkereskedelem elleni nemzeti stratégiák;
- (e) Hozzon további intézkedéseket „A szexuális kizsákmányolás azonosítása és kezelése a gyermekvédelemben” című tanulmányához, és hozzon létre védelmi intézkedéseket az állami gondozási intézményekben élő gyermekek, különösen a roma gyermekek védelmére, hogy csökkentse az eladással, szexuális kizsákmányolással és emberkereskedelemmel szembeni veszélyeztetettségüket;
- (f) Biztosítsa, hogy a Fakultatív Jegyzőkönyv hatálya alá tartozó valamennyi bűntett azonnali kivizsgálásra kerüljön, az elkövetőket vádeljárás alá helyezték, és megfelelően szankcionálják;
- (g) Erősítse meg a gyermekek online eladása és szexuális kizsákmányolása megelőzésére és megakadályozására tett intézkedéseit azzal, például, hogy szélesíti az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló intézkedéseinek – például a kormányt és a civil társadalmat összekötő IT platform (EKAT) - hatályát;
- (h) Folytassa az eladás, szexuális kizsákmányolás és emberkereskedelem gyermekáldozatainak azonosítását és támogatását célzó képzési programok megerősítését, és fontolja meg ebben a tekintetben egy nemzeti jegyzőkönyv elfogadását.

A Bizottság korábbi záróészrevételeinek nyomán követése A gyermekek fegyveres konfliktusba történő bevonásáról szóló Fakultatív Jegyzőkönyvre vonatkozóan

43. A Bizottság sürgeti a Részes Államot, hogy:

- (a) Dolgozzon ki olyan, külföldi ellenségeskedések során esetlegesen beszervezett vagy felhasznált, menedékkérő, menekült és migráns gyermekek korai azonosítását szolgáló mechanizmusokat, hogy képzést nyújtson az ilyen gyermekek azonosításáért és a megfelelő gyermekvédelmi szolgáltatásokhoz történő beutalásáért felelős szakembereknek, és hogy megfelelő támogatást nyújtson a gyermek áldozatoknak a teljes fizikai és pszichológiai felépülésükhöz, és társadalmi reintegrációjukhoz;
- (b) Biztosítsa, hogy gyermekek ne vehessnek részt olyan katonai kiképzésen, ahol lőfegyvereket használnak, beleértve a KatonaSuli Programot, a Kratochvil Károly Honvéd Középiskolát és Kollégiumot, és hozza létre a Honvédsuli civil szervezet „Hazafias Iskola” programjának rendszeres monitorozását annak biztosítása érdekében, hogy ennek tanterve és oktató személyzete megfeleljen a Fakultatív Jegyzőkönyv rendelkezéseinek;
- (c) Tiltsa meg a fegyverek kivételét olyan államokba, ahol gyermekeket szervezhetnek bevagy használhatnak fel az ellenséges konfliktusokhoz.

K. A kommunikációs eljárásról szóló Fakultatív Jegyzőkönyv ratifikációja

44. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam ratifikálja az Egyezményhez kapcsolódó, a kommunikációs eljárásról szóló Fakultatív Jegyzőkönyvet annak érdekében, hogy tovább erősítse a gyermekek jogainak érvényesülését.

L. Nemzetközi emberi jogi egyezmények ratifikációja

45. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam a gyermekjogok érvényesülésének megerősítése érdekében fontolja meg az alábbi alapvető emberi jogi egyezmények ratifikálását, melyekhez még nem csatlakozott:

- (a) Személyek Erőszakos Eltűntetése Elleni Védelemről Szóló Nemzetközi Egyezmény;
- (b) Migráns Munkavállalók és Családtagjaik Jogainak Védelméről Szóló Nemzetközi Egyezmény.

M. Regionális szervezetekkel való együttműködés

46. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam működjön együtt az Európa Tanáccsal az Egyezmény és más emberi jogi egyezmények végrehajtásának kérdésében, mind a Részes Államban, mind az Európa Tanács más tagállamaiban.

V. Végrehajtás és jelentés

A. Nyomon követés és terjesztés

47. A Bizottság javasolja, hogy a Részes Állam tegyen meg minden szükséges intézkedést a jelen záróészrevételekben található valamennyi javaslat teljes körű végrehajtásának érdekében. A Bizottság javasolja továbbá, hogy a hatodik időszakos jelentést, a Részes Állam írásbeli válaszait és a jelen záró észrevételeket tegyék széles körben elérhetővé az ország nyelvén.

B. Jelentési és nyomon követési nemzeti mechanizmus

48. A Bizottság üdvözi a Részes Állam általi állandó nemzeti emberi jogi mechanizmus létrehozását, és hangsúlyozza, hogy azt elkötelezett személyzet révén kell megfelelően és folyamatosan támogatni, hogy lehetővé váljon a nemzetközi és regionális emberi jogi mechanizmusokba való bekapcsolódása, a szerződéses kötelezettségek, az ajánlások, és a mechanizmusokból származó döntések végrehajtása.

C. Következő jelentés

49. A Bizottság felkéri a Részes Államot, hogy 2025. január 15-ig nyújtsa be hetedik időszakos jelentését, és abban szerepeltesse a jelen záró észrevételek nyomon követésével kapcsolatos információkat. A jelentésnek meg kell felelnie a Bizottság 2014. január 31-én elfogadott, harmonizált, szerződés-specifikus jelentéstételi útmutatójának (CRC/C/58/Rev.3), és terjedelme nem haladhatja meg a 21200 szót (lásd: 68/268 sz. ENSZ közgyűlési határozat, 16. bekezdés). Abban az esetben, ha a meghatározott terjedelmet meghaladó jelentést nyújtanának be, a Részes Államot felkérjük a jelentés fent említett határozatnak megfelelő lerövidítésére. Ha a Részes Államnak nem áll módjában a jelentést áttekinteni és újból benyújtani, akkor nem garantálható annak a szerződéses szerv általi tanulmányozását célzó fordítása

50. A Bizottság felkéri továbbá a Részes Államot, hogy nyújtsa be 42400 szót nem meghaladó terjedelmű, a nemzetközi emberi jogi szerződések alapján a harmonizált jelentéstételi irányelvekben megfogalmazott, beleértve a közös alapidokumentumra és a szerződés-specifikus dokumentumokra vonatkozó irányelvek (lásd: HRI/GEN/2/Rev.6, I. fej.), és a Közgyűlés 68/268. számú határozatának 16. bekezdése szerinti frissített alapidokumentumát.